

PP-9

1

PROGRAM VAN BEGINSELEN
STATUTEN
HUISHOUDELIJK REGLEMENT
GEMEENTEPROGRAM

DER

STAATKUNDIG Geref. PARTIJ

Instituut voor Wetenschap der Politiek
Universiteit van Amsterdam

ELECTRISCHE DRUKKERIJ BOERMAN & Co. - KAMPEN

BR/PP 9-1

Gemeenteprogram der S. G. P.

Artikel 1. GEZAG EN GEBED.

De Gemeentelijke overheid regeert bij de gratie Gods. Diensvolgens vange zij hare vergaderingen aan en eindige zij die met gebed.

Art. 2. OPENBARE EERBAARHEID.

De Gemeentelijke Overheid bevordere met alle haar ten dienste staande middelen de Zondagsrust en were op publiek terrein alles wat de heiliging van den Zondag belemmert.

Art. 3. OPENBARE EERBAARHEID.

Binnen den haar toegewezen kring were de Gemeentelijke Overheid van het publieke erf alles wat de eerbaarheid en de zedelijkheid aantast en bevordere wat deze verheft.

Zij exploiteere noch subsidieere een schouwburg of andere instellingen van openbaar vermaak, noch inrichtingen met vergunning. Zij roepe een strafverordening in het leven tegen het vloeken en de ontheiliging van Gods Naam in het openbaar.

Zij were openbare bioscoopvoorstellingen. Zij schaffe de kermissen af en voere ze niet weer onder andere vormen in.

Zoo noodig worden strafverordeningen tegen onzedelijkheid vastgesteld in verband met en ter aanvulling van de bestaande Rijkswetgeving tegen onzedelijkheid.

Art. 4. DRANKWET EN ALCOHOLISME.

De Gemeentelijke Overheid werke mede tot bestrijding van drankzonde en alcoholisme in het bijzonder door het weloverwogen gebruik te maken van de bevoegdheden haar verleend door de drankwet, speciaal art. 4 en 7 (verlaging van het maximum aantal vergunningen, inperking der vergunningen op bepaalde dagen als b.v. lotingsdagen, volksfeesten, enz.)

Art. 5. ONDERWIJS.

Bij de uitvoering der Onderwijswet houde de Gemeentelijke Overheid zooveel mogelijk rekening met hetgeen in art. 10 van de Statuten is neergelegd.

Zij steune het ambachts-, vak- en handelonderwijs zonder het onderwijs in Christelijken geest bij het z.g. neutraal achter te stellen en onder voorwaarde, dat ook aan on- en minver-

mogenden gelegenheid worde gegeven om van dit onderwijs gebruik te maken.

Zij steune insgelijks onder billijke voorwaarden het particulier initiatief, wanneer dit het Voorbereidend (Bewaarschool) onderwijs ter hand neemt. Indien en voorzoover het particulier initiatief te kort schiet, richte zij zelf zoodanige inrichtingen op.

Zij onthoude zich ervan den leerlingen als zoodanig schoolvoeding, -baden, -kleeding enz. te verschaffen.

Als algemeene regel trachte de Gemeente het beginsel toe te passen, dat voorzoover de Wet het toelaat de kostende prijs van het onderwijs per leerling als schoolgeld worde in rekening gebracht aan hen, die niet, on- of minvermogend geheel of gedeeltelijk van de betaling moeten worden vrijgesteld.

Uit alle onderwijs worde geweerd, wat de eere des Heeren en het gezag der Overheid aanrandt. Den leeraren en onderwijzers wordt opgedragen liefde tot het Vaderland en het Vorstenhuis en eerbied voor onze nationale instellingen aan te kweeken.

Het Middelbaar en voorbereidend Hooger onderwijs worde zooveel mogelijk aan het particulier initiatief en aan het Rijk overgelaten.

Art. 6. BENOEMINGEN.

De Gemeentelijke Overheid betrachte bij benoemingen strikte rechtvaardigheid. Alleen zij kunnen door de gemeente in dienst worden genomen, die het wettige overheidsgezag in alle omstandigheden aanvaarden en het met alle kracht zullen helpen handhaven, wanneer dat gezag meer of minder ernstig wordt bedreigd of ondermijnd.

Art. 7. GEMEENTEBEDRIJVEN.

De Gemeentelijke Overheid exploiteere zelf alle ondernemingen en inrichtingen van algemeen nut, welke het karakter van monopolie bezitten.

Het maken van winst sta daarbij *niet* op den voorgrond.

Art. 8. SOCIALE AANGELEGENHEDEN.

De Gemeentelijke Overheid, optredende als werkgeefster, handele naar de eischen, die het Christelijk beginsel ook aan elken particulieren patroon stelt, zoo ten opzichte van de Zondagsheiliging, de zedelijke verhouding van gezaghebbende en ondergeschikte, de beteugeling van de gevaren van drankmisbruik, een onderzoek van geopperde grieven, enz.

Er worde behalve met dienstprestaties ook met de gezinsbehoeften rekening gehouden. Dit alles in verband met den plaatselijken levensstandaard.

De Gemeentelijke Overheid neme de lasten van pensioenen van het personeel voor eigen rekening; doe althans het personeel niet bijdragen in de kosten van verzekering van het personeel in den vorm van het voor die pensioneerij noodig geoordeeld pensioenfonds.

De Gem. Overheid zij een voorbeeld voor het particulier bedrijfsleven.

De rechtspositie van alle personen in dienst der Gemeente worde nauwkeurig geregeld.

Gehuwde vrouwelijke ambtenaren worden in Gemeentedienst niet toegelaten tenzij bij hooge uitzondering.

De Gem. Overheid werke op oordeelkundige wijze mede tot bestrijding van onvrijwillige werkloosheid en tot verzachting der gevolgen daarvan. Zij plaatse de ongeorganiseerden niet in een uitzonderingspositie door alleen steun te verschaffen aan georganiseerden.

Zij bevordere een goede arbeidsbemiddeling o. a. door instandhouding eener Gemeentelijke Arbeidsbeurs en doe in gevallen van abnormale werkloosheid publieke werken uitvoeren.

Zij zorge voor algeheele winkelsluiting op den dag des Heeren en were des Zondags het venten langs de straat.

Art. 9. GROND- EN WONINGPOLITIEK.

De Gemeente zorge met ernst voor een doelmatige uitvoering der Woningwet. Zij steune krachtig alle vereenigingen, die in het belang der Volkshuisvesting werkzaam zijn.

Waar het particulier initiatief te kort schiet bouwe de Gemeente zelf goede en goedkoope arbeiders- en kleine burgerwoningen.

Met het oog op de belangen der Volkshuisvesting en uitbreiding der plaatselijke industrie behoort het Gemeentebestuur er zorg voor te dragen tijdig in het bezit te komen van gronden, die voor de uitbreiding der Gemeente van beteekenis zijn.

Het maken van winst sta hierbij niet op den voorgrond.

Nimmer eische de Gemeentel. Overheid bij het doen uitvoeren van Bouwwerken, dat de aannemer zich verzekere; dus blijve de verzekeringseisch uit het bestek.

Art. 10. HYGIËNE.

De Gemeente bevordere den algemeenen gezondheidstoestand, voorzoover hierin niet wordt voorzien door het Rijk of door de Gemeente als medewerkster bij het uitvoeren van wetten en Kon. Besluiten, door het uitvaardigen van verordeningen; door het steunen van het particulier initiatief, voorzoover het maatregelen of inrichtingen betreft van erkend algemeen nut voor de gezondheid en tot bestrijding van ziekten.

Art. 11. ARMENZORG.

De Gemeent. Armenverzorging strekke zich slechts uit tot degenen, die door de familie, de Kerken of door particuliere vereenigingen niet of niet voldoende worden gesteund.

Zij steune zoo mogelijk pogingen die aangewend worden om de armoede zelf te bestrijden of de gevolgen der armoede te verzachten.

Art. 12. FINANCIËN EN BELASTINGEN.

De financiën der Gemeente behooren zuinig beheerd te worden. Zonder te schromen voor het doen van noodige uitgaven, moet overdrijving gemeden worden, waardoor een onnoodige druk op de ingezetenen zou worden gelegd.

Bij het stichten van openbare gebouwen worde gepaste zuinigheid betracht. De belastingen worden geheven naar den maatstaf eener billijke progressie, opdat de draagkracht van geen der klassen onrechtvaardig worde belast.

Behalve een aftrek voor noodzakelijk levensonderhoud, worde ook de kinderftrek in de verordening geregeld.

Art. 13. SUBSIDIËN.

Inzake het verleenen van subsidiën sta op den voorgrond, dat een zuinig beheer in gezonden zin genomen, een der factoren is, die mede den bloei der Gemeente bepalen, terwijl voorts de volgende grondregelen behooren te gelden:

a. Subsidiën worden slechts verleend tot het bereiken van eenig doel van publiek nut.

b. Zij komen direct nog indirect ten goede aan wat slechts dient tot publiek vermaak.

c. Zij mogen nooit het karakter van subsidiën, d. i. van aanvulling verliezen.

d. De Gem. Overheid verbinde aan subsidiën zulke voorwaarden, dat zij niet indirect toelate of begunstige wat zij direct behoort tegen te gaan of te bestrijden.

Vastgesteld in de Alg. Vergadering gehouden te Utrecht op 5 April 1923.

Namens het Hoofdbestuur :

G. H. KERSTEN, *Voorzitter.*
P. J. LAMORÉ, *Secretaris.*